FEM

5.1 Medvetandets enhet

¹Betraktad ur materieaspekten är kosmos på en gång en oerhörd mångfald och enhet. Monaderna, som ytterst utgör kosmos' enda innehåll, är först och främst individer. Individerna förenas till aggregat. Mindre aggregat uppgår i större, dessa i ännu större. Till slut har allt byggts samman till en enhet. Denna enhet kallar vi kosmos.

²Betraktad ur medvetenhetsaspekten är kosmos alltid en enhet. Det finns i kosmos en enda medvetenhet – monadernas medvetenhet. Och i denna gemensamma medvetenhet har varje monad en oförlorbar del, så snart monadens individuella medvetenhet aktualiserats i involutionsprocessen.

³Medvetenheten är således till sin natur både kollektiv och individuell. Dess kollektiva natur är den primära. Den individuella medvetenheten är sekundär och är uppkommen ur den kollektiva.

⁴För att ge en liknelse är oceanen vattnets primära natur, vattendropparna som lösgör sig därur sekundära. Den kosmiska totalmedvetenheten är en sammanfattning av alla monaders medvetenhet, liksom oceanen är enheten av alla vattendroppar. Denna liknelse är så nära man kan komma att begripa enhetsmedvetandets natur, som man dock måste uppleva för att förstå.

⁵Varje monad har sin individuella medvetenhet. Varje sammansatt atom och molekyl har dessutom sin gemensamma medvetenhet. Varje aggregat, hölje, värld, planet, solsystem har sin totala medvetenhet. Varje sammansättning av materia, hur lös och flyktig den än är och om så bara av två eller tre atomer, har en gemensam medvetenhet. Det finns alltså lika många slag av gemensam medvetenhet som det finns slag av materieaggregat. Vart och ett av dessa oräkneliga medvetenhetskollektiv har också sitt eget minne av allt det genomlevat. Det är ett minne som fortsättningsvis finns bevarat i varje ingående atom.

⁶Med varje högre värld i evolutionen och expansionen (från värld 49 och "uppåt") blir medvetenheten alltmer intensiv och omfattande, energierna allt mäktigare och mer genomträngande. Därför får också monaden under sin evolution och expansion en helt ny uppfattning av verkligheten med varje högre värld den når. Perspektivet vidgas ofantligt med varje högre värld, och de lägre världarnas uppfattning av de tre verklighetsaspekterna ter sig ur de högre världarnas synpunkt ohjälpligt begränsad. Det var detta faktum, som ursprungligen menades med talesättet, att verkligheten är "illusion", eftersom det inte finns någon gemensam verklighets-uppfattning giltig för alla förrän i den högsta kosmiska världen (värld 1).

5.2 Kollektivväsen

¹Varje värld, varje planet, varje solsystem och så vidare har alltså sin egen kollektiva medvetenhet. Ett sådant kollektiv utgör materiellt sett ett enhetligt väsen. Det är alltid ett hölje för en monad, som i expansionen har ett avsevärt försprång (om minst ett naturrike) före övriga monader, som ingår i höljet. Denna monad dominerar höljet med sin medvetenhet och är dess "jag". De övriga monaderna i höljet kan stå på sinsemellan vitt skilda stadier i utvecklingen. Monaderna i involutionen bildar kollektivt höljen åt dem i evolutionen. Monaderna i evolutionen bildar kollektivt höljen åt dem i expansionen.

²Ett exempel skall klargöra detta. Alla människor utgör tillsammans ett kollektiv. Vi är ingalunda skapelsens herrar utan har en blygsam ställning i de större sammanhangen. Vårt mänskliga naturrike ingår tillsammans med de tre lägsta rikena, ett femte och ett sjätte – essentialoch manifestalrikena – i planetens kollektivmedvetenhet. Låt oss kalla denna gemenskap för det planetära väsendet. I detta enhetliga väsen finns en brännpunkt av högre intelligens, som dirigerar hela planetlivets vidare evolution. Det är en monad, som i sin medvetenhetsexpansion för länge

sedan passerat inte bara planetbunden medvetenhet (46–49) utan också solsystembunden (43–45). I själva verket har denna monad uppnått tredje gudomsriket (29–35). Vi kan kalla denna monad för vår planets "gud", om vi vill. I hylozoiken föredrar man beteckningen planethärskaren.

³Omkring sig har planethärskaren en stab av medhjälpare. Detta är planetregeringen, vars medlemmar har åtminstone 42-medvetenhet. Allt som sker inom solsystemet (43–49) innesluts således i deras vetande och förmåga. Planetregeringen har i sin tur ett exekutiv, en vitt förgrenad organisation av individer tillhörande femte och sjätte naturrikena. Exekutivet kallas planethierarkin. Det har till uppgift att verkställa den generella plan för det planetära livets evolution, som planetregeringen upprättat. Vissa av planethierarkins medlemmar har frivilligt inkarnerat i mänskligheten. Det är dessa, som grundat och sedan lett de esoteriska kunskapsskolorna.

⁴Planethierarkins och planetregeringens medlemmar lever inte enbart i sina övermänskliga världar. De lever dessutom i fysiska världen och har individuella fysiska höljen – alla dock inte organismer som vi – för att bättre kunna övervaka evolutionen i den svåraste av världar. Faktum att deras individuella materieaspekt (höljen) är lika begränsad i rummet som våra mänskliga organismer, hindrar inte att deras medvetenhets- och viljeaspekt omspänner hela planeten och – beträffande dem i organisationens högre grader – hela solsystemet och bortom. Förmågan till expansion tillhör monaden, inte dess höljen.

5.3 Människans väg till enheten

¹I alla manifestationens riken är medvetenheten en enhet. Detta gäller såväl involutionen som evolutionen och expansionen. De monader, som ingår i och bygger upp ett involutionsväsen (elemental), har gemensam medvetenhet. Elementalen, monadhöljet, fungerar som en enhet. Evolutionsrikenas monader bildar medvetenhetskollektiv, de också. I de tre undermänskliga rikena är i själva verket den kollektiva medvetenheten viktigare än den individuella. Tänk bara på djurens hjordinstinkt och andra otaliga exempel på artinstinkten, som är den kollektiva medvetenhetens uttryck i dessa riken!

²Människoriket är det enda naturrike, där individen uppfattar sig som isolerad från allt annat liv. Men denna isolering är nödvändig för att människomonaden skall utveckla det nya slag av medvetenhet, som präglar monaden från och med människoriket: självmedvetenheten, insikten om att vara ett eget jag. För att jaget inte skall drunkna i den kollektiva medvetenheten måste det under ett begränsat stadium få känna sig vara något från allt annat skilt. Dess individualitet och egenart, förmåga att hålla fast vid sin egen sanning, måste utvecklas och befästas, och de kollektiva intressena får tills vidare stå åt sidan.

³Här har vi förklaringen på mycket av det som kallats "människans förbannelse". Oförmögen att identifiera sig med andra i deras medvetenhet, okänslig för andras lidanden, trampar människan på annat livs lika rätt till existens och lycka. Människan är ofta aggressiv, brutal, grym. Men den grundläggande balanseringslagen i tillvaron – som när den yttrar sig i medvetenhetsaspekten kallas skördelagen – ser till att hon får skörda allt, att allt lidande hon vållar andra kommer tillbaka till henne med samma effekt. Långsamt och i regel på lidandets väg kommer människan till insikt om att enhetens lag gäller hela tillvaron och allt liv.

⁴I de övermänskliga rikena (från och med värld 46) lever individerna åter i kollektiv med gemensam medvetenhet. Men denna essentiala (46) enhet och den instinktiva (47–49) enheten i de undermänskliga rikena är av helt olika kvalitet. I essentialriket är individen permanent självmedveten. Det är till denna självmedvetenhet som enhetsmedvetandet är knutet, så att individen förnimmer det egna individuella jaget inom det mycket större kollektiva jaget. Han förnimmer sin självidentitet utan isolering från eller opposition mot andra individer i kollektivet, själv- och gruppmedvetna liksom han. Essentialindividerna har inträtt i ett högre medvetande, där allas samarbete och lycka är det enda väsentliga, där vars och ens erfarenheter delas av alla i det

gemensamma arbetet på att hjälpa allt lägre liv upp till det essentiala livet.

5.4 Naturrikena och aktiveringen

¹Monadens förvärv av självmedvetenhet i människoriket innebär visserligen en förlust av det instinktiva kollektivmedvetande monaden förvärvade i de tre lägre naturrikena. Men självmedvetandet är en förutsättning för utvecklingen av det högre slaget av enhetsmedvetande, det essentiala (46). På det sättet innebär de successiva naturrikena bestämda etapper i monadens evolution. De lägre rikena är förutsättning för de högre, och förrän individen lärt sig allt som finns att lära i ett lägre rike, kan han inte övergå till närmast högre.

²Övergången till ett högre rike från ett lägre är definitiv. En människomonad kan inte åter bli en djurmonad, lika litet som en djurmonad kan bli en växtmonad eller en växtmonad kan bli en mineralmonad. Däremot är återfall till en lägre nivå av medvetenhet inom samma naturrike alltid möjligt, beroende på att egenskaper och förmågor, som förvärvats i en viss inkarnation, inte utan vidare behöver aktualiseras på nytt (återerinras) i ett senare liv.

³De olika naturrikena bildar en obruten kedja från lägsta fysiska medvetenhet i mineralriket (49:7) till medvetenheten i högsta kosmiska riket (1–7). Varje högre naturrike är blomman och fulländningen av närmast föregående, är dess ideal, omedvetet eller medvetet eftersträvat av dem i lägre. Människan kommer alltid att känna sig ofullkomlig i människoriket, ty den fullkomliga människan, den allsidigt utvecklade och harmoniserade människan är övermänniskan, monaden i essentialriket.

5.5 Förvandlingslagen och formlagen

¹Allt liv har form, från atomer, molekyler, monaders höljen till planeter, solsystem, aggregat av solsystem och hela kosmos. Alla dessa former lyder under förvandlingens lag. De formas, förändras, upplöses och formas på nytt. Detta är oundvikligt, eftersom inga materieformer i längden står emot de genomströmmande kosmiska energiernas slitande inverkan. De uratomer, som bildar dessa materiesammansättningar, får därigenom tillfälle att ständigt göra nya erfarenheter i nya former. Alla lär av allt.

²Uratomerna (monaderna) står på oerhört skilda stadier i utvecklingen av sin medvetenhet. Det vida övervägande flertalet har ännu ingen självständig medvetenhet. De bildar höljen åt det fåtal monader, som kan ta höljena i besittning, bli jag i höljena. Höljesmonaderna påverkas av jagets oerhört kraftigare medvetenhetsvibrationer, stimuleras till större aktivitet och klarare medvetenhet. Samtidigt tjänar höljet jaget, utgör det "organ" jaget behöver för sin fortsatta utveckling.

³Monaderna är det enda oförstörbara i kosmos. Det finns ingen "död", endast nya former för monaden att uttrycka sin medvetenhet genom. När formen fyllt sin tillfälliga uppgift för monadens evolution, upplöses den.

⁴Formlagen gäller monaden i växt-, djur- och människorikena. Den säger, att monaden efter formens upplösning (den så kallade döden) erhåller en ny likartad livsform, och att denna process upprepas tills monadens medvetenhetsutveckling kräver en artskild högre form, en mer ändamålsenlig möjlighet att skaffa ökad erfarenhet. De successivt allt högre formerna tillhandahålls av naturrikena, där varje rike också innebär att ett nytt hölje tillkommer, en möjlighet till ett nytt högre slag av medvetenhet. Serien allt högre (från det fysiska räknat) världar i kosmos tillhandahåller alltmer förfinade livsformer åt monaden under dess fortsatta evolution och expansion.

⁵När monaden lämnar människoriket för att uppgå i det övermänskliga femte naturriket, lämnar den också alla sina mänskliga livsformer, alla sina fem höljen. Även kausalhöljet upplöses då. I femte naturriket har monaden självgjorda höljen, först av kausal- (47) och essentialmateria (46) enbart, senare även ett hölje av superessentialmateria (45).

⁶För monaderna i essentialriket finns inget tvång att reinkarnera, att anta livsformer i de tre lägsta världarna (47–49). Dessa jag inkarnerar emellertid ofta i mänskligheten, frivilligt, av kärlek och medkänsla för vilsegångna mänskligheten, för att bli våra ledare och lärare. Historien har bevarat namnen på endast några få sådana individer och givit en förvrängd framställning av deras arbete.

5.6 De tre lägsta naturrikena

¹De tre undermänskliga rikena når sin fulländning med människan, som representerar fjärde naturriket. Monaderna i mineral-, växt- och djurrikena aktiverar efter hand fysisk, emotional och mental medvetenhet. Denna trefaldiga medvetenhet har människan gemensam med den lägre evolutionen. Hon aktiverar den slutligen till mänsklig fulländning: fysisk 49:2, emotional 48:2, mental 47:4, varefter all lägre medvetenhet syntetiseras i eller ersätts med den kausala 47:2,3.

²Så är det alltid i evolutionen: ett lägre slag av medvetenhet är nödvändigt för att aktivera ett högre. När den högre medvetenheten väl är i funktion, ersätter denna den lägre och når dessutom mycket längre. Den kausala medvetenheten innehåller allt väsentligt av fysisk, emotional och mental medvetenhet men har dessutom sin egen avsevärt högre kvalitet, större intensitet och genomträngningsförmåga. Dess verklighetsuppfattning är ojämförligt överlägsen all lägre medvetenhets.

³Monaden har grovfysisk medvetenhet (49:5-7) från och med mineralriket, eterisk fysisk medvetenhet (49:2-4) från och med växtriket och emotional medvetenhet (48) från och med djurriket. Detta betyder givetvis, att monaderna i de olika rikena har motsvarande materiehöljen. Mineralmonaden har ett oorganiskt fysiskt hölje. Växtmonaden har förutom organismen även ett eterhölje, och djuret har dessutom ett emotionalhölje. Dessa är mineral-, växt- och djurmonadernas individuella höljen. Dessutom har dessa monader kollektivt och artvis tillgång till högre höljen, vilka möjliggör högre medvetenhet än de individuella. Människans unika hölje är kausalhöljet (47:1-3).

⁴Vilket naturrike monaden tillhör, bestäms alltså av antalet individuella höljen.

⁵I mineralriket är den huvudsakliga medvetenheten knuten till synliga fysiska världen (49:5-7), som mineralmonaden uppfattar enbart subjektivt. Mineralmonaderna lär sig i den fasta materien (49:7) uppfatta skillnaderna i temperatur och tryck. Det är i detta molekylarslag, som vibrationerna blir tillräckligt massiva för att monaden skall börja uppfatta skillnaden mellan inre och yttre verklighet, mellan den egna medvetenheten och omvärlden. Därmed läggs grunden till aktiveringen av den objektiva fysiska medvetenheten (i 49:5-7), som når sin fulländning i djuroch människorikena. Medvetenheten i mineralriket yttrar sig efterhand som tendens till upprepning. Efter otaliga erfarenheter blir den till organiserad vana eller natur. Detta kan vi se i mineralrikets otaliga egenartade former, till exempel iskristaller, vilkas perfekt symmetriska former beror på genom minne och vana utbildad egenart. När medvetenheten gradvis ökar, uppstår en strävan efter anpassning.

⁶Växternas viktigaste medvetenhet är den fysisk-eteriska (49:2-4). Det innebär, att de uppfattar de fysiska livsenergiernas verkan inom den egna organismen. Denna fysisk-eteriska medvetenhet ligger hos människan normalt under det dagsmedvetnas tröskel. Hon förnimmer det mera som energi, fysisk vitalitet eller brist på sådan, beroende på eterenergiernas rytmiska flod och ebb. Växtmonaderna strävar efter att uppfatta den första svaga emotionala medvetenheten. De lär sig efter hand att uppfatta emotionala vibrationer från omgivningen och att i dessa känna igen de två grundemotionerna: attraktion eller "kärlek" och repulsion eller "hat". Det betyder att växterna förnimmer, om man älskar eller hatar dem.

⁷Medvetenheten är även i växtriket nästan enbart subjektiv. Uppfattningen av den fysiska omvärlden är mycket bristfällig. Först i djurriket, med utvecklingen av organismens nervsystem och sinnesorgan, blir en mer vidsträckt objektiv uppfattning möjlig. Även om denna rör enbart

den fysiska världens tre lägsta molekylarslag (49:5-7), har den oerhörd betydelse för den vidare evolutionen, också i människoriket. Först med den objektiva medvetenheten upplever individen kontrasten mellan sig själv och omvärlden så starkt, att självmedvetenheten kan utvecklas. Den objektiva medvetenheten är alltså en förutsättning för den fortsatta evolutionen i människoriket.

⁸Djurriket utbildar den emotionala medvetenheten till stark aktivitet. De repellerande emotionerna dominerar djuren och yttrar sig i fruktan och aggressivitet, som förekommer genom hela djurriket. Mot slutet av vistelsen i djurriket och i dess högre arter aktiverar monaden de attraherande emotionerna. De yttrar sig i omsorgen om avkomman och husdjurens tillgivenhet till människan. På djurrikets högsta nivåer aktiveras också en första mental individualmedvetenhet (47:7), som vi märker i de högsta djurarternas läraktighet och strävan att förstå människorna.

5.7 Gruppsjälarna och transmigrationen

¹Monadernas övergång från mineralriket till växtriket, från växtriket till djurriket och från djurriket till människoriket kallas transmigration. Denna kan aldrig gå baklänges. Att biologiska arter degenererar, betyder inte att monaderna i dessa former skulle falla tillbaka i evolutionen utan är ett fenomen, som berör endast de materiella formerna. Monaderna går vidare i högre arters nya former.

²För att kunna transmigrera till ett högre naturrike måste monaden lära sig att mottaga och anpassa sig till vibrationerna från ett högre materieslag än monaden dittills aktiverat: i mineralriket eteriska, i växtriket emotionala och i djurriket mentala. För att kunna övergå till övermänskliga femte riket måste människan lära sig mottaga och anpassa sig till såväl kausala som essentiala och superessentiala (47–45) vibrationer.

³Till att börja med är monaden okänslig för dessa vibrationer. De tjänar då enbart till att vitalisera höljena. Så till exempel vet människans inte, att ändamålsenliga energier från hennes kausalhöljet vitaliserar alla de lägre höljena och i sista hand organismen med eterhöljet. Hon vet inte heller, att dessa energier är källan till hennes fysiska hälsa likaväl som psykiska välbefinnande. Så småningom lär hon sig uppfatta medvetenhetsinnehållet i dessa kausalenergier såsom mäktiga ideer. Och när människomonaden till sist kan leva med sin normala dagsmedvetenhet i detta slags medvetenhet, har den tagit steget över till övermänniskoriket.

⁴Genom att mineralerna uppsuges av växter får mineralmonaderna i växternas eterhöljen uppleva vitaliseringsprocessen och bada i etervibrationer. Därmed lär sig mineralmonaderna att mottaga och anpassa sig till etervibrationerna (lägst 49:4). Detta är en förutsättning för att övergå till växtriket. Växtmonaderna utvecklas snabbast när deras livsformer förtäres av djur och människor och monaderna därmed utsätts för de högre väsendenas starka emotionala vibrationer. Däremot gynnas inte djurmonadernas evolution, när människan förtär djur. Transmigrationen till människoriket sker nämligen inte på sätt som till växt- och djurriket utan förutsätter monadens egen ansträngning. Tvärtom motverkar animalisk kost förfiningen av människans organism med eterhölje och försvårar därmed den naturenliga aktiveringen av eterisk objektiv medvetenhet (49:2-4), så kallad eterisk syn.

⁵I de tre lägsta naturrikena bildar monaderna så kallade gruppsjälar. En gruppsjäl är ett gemensamt hölje för en grupp monader, som befinner sig på samma nivå i sitt rike och tillhör samma art. Under tiden mellan inkarnationerna är monaden innesluten i gruppsjälen. När monaden inkarnerar i en ny organism, ikläds den individuella höljen av gruppsjälens materia. Vid inkarnationens slut återbördas monaden till gruppsjälen, och dess individuella höljen upplöses i denna. Erfarenheter monaden gjort under inkarnationen motsvaras av medvetenheten i emotionaloch mentalmolekyler, som monaden införlivat med sina höljen. När dessa höljen sedan upplöses i gruppsjälen, berikas denna med de nya molekylerna, och de individuella erfarenheterna kommer alla monader i gruppen tillgodo. Även under inkarnationen står monaderna i magnetisk kontakt med sin gruppsjäl och har del av dess samlade erfarenhet. Detta är hylozoikens förklaring av

artinstinkten, ett annars oförklarligt fenomen.

⁶Det finns tre slags gruppsjälar eller gemensamhetshöljen: mineral- växt- och djurgruppsjälar. I mineralriket är eter-, emotional- och mentalhöljena gemensamma för gruppen och endast den grovfysiska formen individuell. I växtriket är emotional- och mentalhöljena gemensamma. I djurriket består gruppsjälarna av enbart mentalhöljena. Djuret har alltså tre egna höljen: organism, eterhölje och emotionalhölje.

⁷Ju högre en djurart står i evolutionen, desto färre individer ingår i artens gruppsjälar.

⁸Metoden med gruppsjälar underlättar enormt monadernas evolution i dessa lägre naturriken, där materien är som trögast och medvetenhetsaktiveringen därför som svårast. Utan gruppsjälens gemensamma aktivering skulle individen vara uteslutande hänvisad till sin individuella insats för sin evolution. Denna skulle bli alltför liten på dessa tidiga stadier av självaktivering, och evolutionen i dessa riken skulle ta orimligt lång tid.

⁹Monadernas transmigration från mineral- till växtriket och från växtriket till djurriket sker omärkligt och automatiskt.

¹⁰Deras transmigration från djurriket till människoriket är en helt annan sak. Den kallas kausalisering och innebär att den dittillsvarande djurmonaden erhåller ett kausalhölje (47:1-3), ett individuellt hölje. Detta kausalhölje omsluter den nyblivna människomonaden, är dess egentliga mänskliga hölje och kan aldrig inkarnera i en djurorganism. Kausalisering förutsätter intensivast möjliga ansträngning som ett djur är mäktigt, högsta möjliga emotionala och mentala kapacitet möjlig i det riket. Kausalisera kan därför endast de högst utvecklade individerna av de högst stående arterna: apa, elefant, hund, häst och katt. Dessa fem arter bildar också gruppsjälar med mycket få individer.

5.8 Människoriket

¹Människoriket är det fjärde naturriket. I monadernas evolution är det den större etapp, som sträcker sig från högsta möjliga animala förmåga till högsta mänskliga kapacitet – eller till lägsta övermänskliga, om man så vill uttrycka saken.

²I medvetenhetshänseende finns ingen definitiv gräns mellan djuren och människan. Ty den nykausaliserade människan är ofta mindre intelligent än de högst stående individerna i djurriket, har svårare än de att orientera sig i tillvaron, detta på grund av att hon i och med kausaliseringen förlorat den gemensamma medvetenhet, som gruppsjälen möjliggjorde. Det som definitivt skiljer människan från djuren är istället kausalhöljet, monadens enda odödliga hölje ("själ") genom alla inkarnationerna i människoriket.

³Vilket stadium människan än står på i sin utveckling, vilket kön, vilken ras, nation, religion hon än tillhör, har hon alltså en "odödlig själ". Därmed har varje människa lika stor rätt som alla andra till liv, frihet och personlig okränkbarhet, rätt att bli betraktad och behandlad av alla som en broder.

⁴Alla människors lika rätt betyder dock inte jämlikhet i den meningen, att alla står på samma utvecklingsnivå. Det är lika stor skillnad i medvetenhet mellan en nykausaliserad människa och en människa, som är i färd med att övergå till femte naturriket, som mellan lägsta och högsta art i djurriket. Människoriket spänner över ett mycket brett register av olika slags lägre och högre emotional och mental medvetenhet. Under sin evolution som människa i tiotusentals inkarnationer får monaden tillfälle att göra alla de mest olikartade erfarenheter, lära känna medmänniskorna från alla deras sidor, vara och verka i alla slags situationer, deltaga i och utsättas för alla slags skändligheter och så vidare.

⁵Monadens väg genom människoriket utgöres av en lång serie allt högre nivåer. Nivåerna är 777 till antalet, ett på samma gång symboliskt och reellt tal. De 777 nivåerna grupperas i fem huvudsakliga stadier efter de medvetenhetsslag, som främst aktiveras på respektive stadium i tur och ordning:

stadium	antal nivåer	mest framträdande medvetenhet
barbar-	400	lägre emotionala
civilisations-	200	lägre mental-emotionala
kultur-	100	högre emotionala
humanitets-	70	högre mentala
idealitets-	7	kausala

⁶På varje nivå använder människan flera inkarnationer. Antalet beror på hur lång tid det tar för henne att lära sig vad nivån i fråga avser. På lägsta nivåerna återstår allt mänskligt att lära. De erfarenheter, som göres och de egenskaper som utvecklas här, är sådana, som den härskande livsokunnigheten kallar "dåliga". Men esoterikens livskunskap ser djupare, vet att alla sådana erfarenheter är nödvändiga, eftersom de medför nödvändiga lärdomar. Dessa lärdomar skulle i annat fall icke ha blivit gjorda. De var de enda möjliga på den nivån, och tack vare dem kunde människan utvecklas vidare till närmast högre nivå.

⁷Den slutsats man kan dra av detta är, att våra moraliska omdömen om varandra saknar berättigande, eftersom de bygger på hat och okunnighet. Vi människor är varken goda eller onda i absolut mening. Vi står på en viss nivå, har de såväl goda som dåliga egenskaper som hör till nivån men saknar ännu så länge de allt högre nivåernas allt bättre egenskaper. Enligt det godas lag följer människan det högsta goda hon verkligen inser och förstår, inte av yttre tvång och plikt utan därför att det är ett behov och en glädje för henne att få göra det. Det individer på lägre stadier anser vara rätt och gott ter sig för dem på högre stadier som torftiga ideal, rentav orätta och onda. Men så måste det vara, om det finns lägre och högre och om ständig utveckling mot högre är ett faktum.

⁸Utvecklingstempot i människoriket är olika på olika stadier. Det går avsevärt saktare på de båda lägre stadierna, där människorna inte självmant vill utveckla sina högre anlag, än på de högre, där insikten om att livets mening är medvetenhetens utveckling växer sig allt starkare. På barbarstadiet fordras i regel 100 inkarnationer eller mer för varje nivå. Tempot accelereras med den vidare evolutionen, så att hela idealitetsstadiet kan avverkas på sju inkarnationer: en per nivå. Stora skillnader råder mellan individer. De, som instinktivt anpassar sig efter livslagarna för allt livs frihet, enhet och utveckling, lär sig snabbare och går fortare fram. De, som vill hävda sig på annat livs bekostnad, fördröjer sin evolution obegränsat.

⁹Människans evolution styres av sju grundläggande livslagar. Dessa är lagarna om alla människors frihet, enhet, utveckling, självförverkligande, gemensamma ödes- och skörderelationer, självaktivering. Ju förr människan söker förstå och tillämpa dessa livslagar, desto bättre går det för henne både som individ och i relation till andra. I esoterisk mening är kultur detsamma som liv enligt livslagarna, omedvetet eller medvetet tillämpade. För att kunna förstå livslagarna måste man först ha tillämpat dem. Det är på kulturstadiet (högre emotionalstadiet) som behovet av, längtan efter ett sådant liv först vaknar. På humanitetsstadiet (högre mentalstadiet) underbyggs den emotionala längtan efter ett sådant liv med mental förståelse för dess förutsättningar, balanserad insikt om livslagarnas natur, uttryckssätt och ändamål. På idealitetsstadiet blir förverkligandet allra effektivast. Människan har då förvärvat kunskap och förmåga nog till att omforma sig till det mänskligt sett ideala. Alltjämt befinner sig c:a 85 procent av mänskligheten på barbar- och civilisationsstadiet, där egoismen och de fysiska och lägre emotionala intressena är de härskande motiven och där intresset för livslagarna och medvetenhetens aktivering är svagt eller obefintligt.

5.9 Kunskapen om utvecklingsstadierna

¹Kunskapen om människans utvecklingsstadier hör till det viktigaste i hylozoiken, eftersom den ger perspektiv på vad vi är och vart vi är på väg. Hela människouppfattningen inom vetenskap, teologi, filosofi, psykologi, pedagogik och politik kommer att förbli snedvriden, tills man accepterat de grundläggande sanningarna om reinkarnation, medvetenhetens evolution, evolutionens olika stadier och livslagarna.

²I vår tid gäller som en självklar sanning, att alla människor är jämlika. Från början menades med detta enbart att alla skulle vara lika inför lagen och ingen få inneha rättigheter utan motsvarande skyldigheter, dvs. privilegier på grund av börd, förmögenhet, religion, nation, ras, kön etc. De jämlikhetskraven finner också stöd i livslagarna. De är alltjämt långt ifrån tillgodosedda, och vi må alla göra vårt bästa för att de skall tillgodoses. Men vad som inte hör till den ursprungliga idén utan är förvanskning av den är uppfattningen att alla människor föds med i stort sett samma förutsättningar och att framför allt miljön under uppväxtåren formar människan till vad hon är. Resultatet av en sådan förvillelse har blivit, att man strävar efter att utjämna de naturliga olikheterna mellan individerna. Detta ser vi tydligt i dagens skolsystem. Vår tids pedagoger har ingen aning om de oerhörda skillnaderna i nivå också mellan unga människor i samma ålder.

³Visserligen får människan i varje inkarnation repetera sin föregående utveckling i människoriket i stora drag. Det innebär, att en människa, som i föregående liv uppnått humanitetsstadiet, kanske åter uppnår det i trettiofemårsåldern efter att ha avverkat barbar- och civilisationsstadierna i barndomen och kulturstadiet i ungdomsåren. Det säger sig självt, att detta återförvärv av det latenta skulle ske snabbare och mindre smärtsamt med förstående föräldrar och lärare.

⁴Det blir alltså en uppgift för framtidens pedagoger att i en årskull barn, som alla brottas med barbar- och civilisationsstadiernas problem, urskilja vilka som latent är på kulturstadiet, några rent av på humanitets- och idealitetsstadierna, och ge dem olika undervisning efter deras olika behov och möjlighet till förståelse. Framtidens politiker, med solida insikter i utvecklingsstadiernas realitet, kommer att stifta lagar med syftet att gynna vars och ens medvetenhet på hans nivå. Visserligen blir "ojämlikheten" större av detta, men inte genom att någon får komma mindre till sin rätt utan genom att många får komma mera till sin rätt än hittills. Samtliga får också nytta och glädje därav, eftersom "de många blir desto visare i morgon, ju visare de få är idag", dessa få, som alltid varit de mångas ledare, lärare och exempel.

⁵Kunskapen om människans utvecklingsstadier förklarar mycket som annars förblir psykologiska gåtor. Varför är människor så olika, har så olika bredd och djup i förståelse, olika förmåga att handla och förverkliga? Varför är somliga utpräglade egoister, medan andra viger sina liv åt att tjäna något som är större än de själva? Svaret ligger helt naturligt i olika ålder i människoriket, olika utvecklingsstadier.

⁶Det må klart sägas ut, att utvecklingsstadier inte är detsamma som utbildningsstadier. Det finns gott om exempel på olärda människor på högre nivåer som har avsevärt större livsförståelse och sunt förnuft än lärda på lägre nivåer. Motsvarande gäller om samhällets ekonomiska klasser. Det finns individer på såväl högre som lägre stadier i alla klasser och socialgrupper. För att förstå utvecklingsstadiernas realitet måste vi komma bort från ytliga, fysiska bedömningsgrunder, lära oss se till den inre människan. Man kan säga, att utvecklingsstadiet i stort sett framgår av individens syn på rätt och orätt, hans insikt om ansvar för allt som sker, hans förmåga av osjälviskt handlande.

⁷När kunskapen om utvecklingsstadierna blir allmännare, kommer den att hjälpa människan att utvecklas snabbare, eftersom hon då inser att varje stadium har sitt relativa värde och sin ofrånkomliga begränsning. Det gäller att hela tiden sträva vidare, inte fastna på uppnådd nivå och anse den slutgiltig. Emotionalstadiet kan avverkas snabbare, när man inser att känslan inte är allt,

att mystikern eller helgonet inte är ofelbar auktoritet i kunskapsfrågor, bara därför att han är emotionalt så förädlad, "så underbar". Därnäst, på mentalstadiet, kan människan lära sig av med tendensen att lita till sitt överlägsna intellekt att förstå och bedöma allting utan tillräckliga fakta, när hon fått veta att det finns ett ännu högre intellekt, det kausala, med en förmåga av direkt kunskap, som mentala intellektet icke äger.

⁸Hylozoikens värde framgår bland annat av att den visar alla stadiers relativitet och begränsning men också – inom dessa ramar – deras omistliga värden. Fysikalisten säger att människan är ett djur. Mystikern säger att människan är gud. Hylozoikern avvisar båda påståendena såsom osanna, hänvisar istället till en urgammal kunskap om människan såsom en varelse under evolution med djuret latent (eftersom hon en gång varit djur) och guden potentiell (eftersom hon skall bli gud). Mystikern liksom yogafilosofen gör tankefelet att blanda ihop aktuellt (förverkligat) och potentiellt (möjligt).

Ovanstående text utgör avdelning Fem av *Förklaringen* av Lars Adelskogh. Copyright © 1997 Lars Adelskogh.